

Františkovo slovo

č.86

V římských klášterech se zachránila více než polovina židovské obce

Duch svatý otevírá srdce celé Pravdě

Papež: Migranti mají právo být přijati i povinnost respektovat zákony a tradice zemí, které je přijímají

O zápasu s Bohem v modlitbě

Boží jméno je milosrdenství

Mějte odvahu jít proti proudu - píše papež dětem

Papež: Naším vítězstvím je víra

Víru nelze koupit, kázal dnes papež František

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

V římských klášterech se zachránila více než polovina židovské obce

Itálie. Méně známé aspekty pontifikátu Pia XII. představí veřejnosti dokumentární film italské televize nazvaný „Pius XII. Muž míru a papež války“.

Hovoří autorka dokumentu **Antonia Poloso**:

„Snažili jsme se rekonstruovat také ducha papeže Pacelliho, hledat, co se skrývá za kodifikovaným obrazem chladného, odtažitého papeže. Ve skutečnosti byl velmi blízký lidem a udělal opravdu velmi mnoho pro Řím a pro Židy. Mnoho řeholníků ve městě i mimo Řím odpovědělo na papežskou výzvu. Nafilmovali jsme také kroniky augustiniánek, v nichž papež mluví o židovských bratřích a žádá, aby byli přijímáni také do klauzurních klášterů.“

Odhaduje se, že během nacistické okupace v klášterech našlo útočiště více než 4 tisíce Židů, to znamená více než polovina římské židovské obce. Šlo tedy o velice širokou akci, která by nebyla myslitelná bez papežského zásahu. Pius XII., poslední římský papež, byl velmi srostlý se svým městem. Svatý stolec například dodával tuny jídla pro jeho obyvatele strádající ve válečných létech. Pavel VI. zahájil beatifikační proces Pia XII. a svěřil jej jezuitům. Hovoří bývalý postulátor, historik P. Peter Gumpel SJ:

„Dnes je především nutné změnit veřejné mínění. Ukázat, že Pius XII. nebyl tím člověkem, který je někdy popisován ideologicky manipulovaným a senzacechtivým tiskem. Katolická církev se od samého počátku postavila na obranu Židů. Pius XII. jich zachránil tisíce říká jezuitský historik, P. Peter Gumpel.“

Angelus

10.1.2016

Duch svatý otevírá srdce celé Pravdě

Drazí bratři a sestry, o této neděli po slavnosti Zjevení Páně slavíme svátek Křtu Páně a připomínáme si svůj křest. V souvislosti s tím jsem dnes dopoledne pokřtil 26 novorozenců – modleme se za ně!

Evangelium nám dnes ukazuje Ježíše ve vodách řeky Jordánu a ve středu mimořádného Božího zjevení. Svatý Lukáš píše: »Když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch svatý sestoupil na něj v tělesné formě holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení“« (Lk 3,21-22). Tímto způsobem Bůh otec posvěcuje a zjevuje Ježíše jako Mesiáše, vykupitele a osvoboditele.

V této události, potvrzené všemi čtyřmi evangelií, proběhl přechod od křtu, udělovaného Janem Křtitelem a založeného na symbolu vody, k Ježíšově křtu „Duchem svatým a ohněm“ (Lk 3,16). Hlavním tvůrcem křesťanského křtu je totiž Duch svatý. Právě on spaluje a ničí prvotní hříchy, navrácí pokřtěnému krásu Boží milosti, vysvobozuje nás z panství temnoty a přenáší nás do království světla, a tedy lásky, pravdy a pokoje. Takové je království světla! Pomysleme tedy, k jaké důstojnosti nás křest pozvedá! „Jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme!“ (1 Jan 3,1), prohlašuje apoštol Jan. **Tato nádherná skutečnost – bytí Božími dětmi – s sebou nese zodpovědnost následovat Ježíše, poslušného Služebníka, a napodobovat jeho rysy – mírnost, pokoru, něhu. Není to snadné, zejména, když ve svém okolí nalézáme tolik neshovívavosti, pýchy a tvrdosti. Avšak díky síle, pocházející od Ducha svatého, je to možné!**

Duch svatý, kterého jsme poprvé přijali v den svého křtu, otevírá srdce Pravdě, celé Pravdě. Duch pobízí náš život, aby se vydal náročnou, leč radostnou cestou milosrdné lásky a solidarity vůči našim bratrům. Duch nás obdarovává něhou Božího odpuštění a zahrnuje nás nepřemožitelnou silou Otcova milosrdenství. Nezapomínejme, že Duch svatý je živou a oživující přítomností v člověku, který jej přijímá. Modlí se v nás a naplňuje nás duchovní radostí.

O dnešním svátku Křtu Páně pomysleme na den svého křtu. Všichni jsme byli pokřtěni a máme za tento dar děkovat. Zeptám se vás – kdo z vás zná datum svého křtu? Jistě nikoli každý, a proto vás zvu, abyste si ono datum vyhledali. Zeptejte se například rodičů, prarodičů, kmotrů, anebo jděte do farnosti. Je velmi důležité znát datum našeho křtu, abychom jej mohli oslavovat. Je to den našeho znovuzrození jako dětí Božích. Domácí úkol na tento týden tedy zní: dohledat si křestní datum. Slavit onen den totiž znamená potvrdit své přihnutí k Ježíši a svůj závazek žít jako křesťané, členové církve a nového lidstva, ve kterém jsou všichni bratři.

Panna Maria, která byla první učednicí svého Syna Ježíše, kéž nám pomáhá, abychom svůj křest prožívali s radostí a apoštolskou horlivostí a abychom denně přijímali dar Ducha svatého, který z nás činí Boží děti.

11.1.2016

Papež: Migranti mají právo být přijati i povinnost respektovat zákony a tradice zemí, které je přijímají

Vatikán. Dnešní ranní eucharistii slavil papež František v soukromí. Hlavním bodem jeho dopolední pracovní agendy pak bylo setkání s diplomatickým sborem, akreditovaným u Svatého stolce, v Královském sále Apoštolského paláce. Tato tradiční novoroční audience poskytuje příležitost k obsáhlé analýze současné situace.

„Chtěl bych se spolu s vámi zamyslet nad světem, který navzdory Božímu požehnání a lásce sužuje mnoho zla a bolesti“, vymezil Petrův nástupce ihned v úvodu svůj pohled, který, jak poznamenal, ovšem neztrácí ze zřetele také pozitivní znamení. Výchozím bodem papežovy promluvy bylo **důrazné odsouzení násilí v Božím jménu.**

„*Vánoce, které jsme nedávno oslavili a v kterých jsme rozjímali o narození bezbranného dítěte, (...) nám připomínají, že **každá ryze prožívaná náboženská zkušenost je tvůrkyní míru.** Tajemství Vtělení nám ukazuje pravou tvář Boha, pro kterého moc neznamená sílu a ničení, nýbrž lásku. **Spravedlnost pro něj není pomstou, nýbrž milosrdenstvím.**“*

Papež tak vyslovil další základní pojem – milosrdenství – který, jak podotkl, se stal pojítkem apoštolských cest minulého roku a vyvrcholil zahájením Svatého roku milosrdenství ve Vatikánské bazilice. Ještě dříve se však otevřela Svatá brána ve středoafrickém Bangui:

„*Tam, kde bylo Boží jméno zneužito k páchání nespravedlnosti, jsem společně s muslimskou komunitou Středoafriky chtěl zdůraznit, že kdo věří v Boha, musí být také mužem či ženou pokoje. (...) Pouze ideologická a zvrácená forma náboženství se může chtít ospravedlnovat jménem Všemohoucího a svévolně vraždit bezbranné lidi tak, jak se to v uplynulých měsících stalo při krvavých teroristických atentátech v Africe, Evropě a na Blízkém východě.*“

Dalším těžištěm papežových snah, zdůraznil dále, je podpora rodiny – „první a nejdůležitější školy milosrdenství“, která dnes bohužel musí čelit četným útokům.

„*Rodina je z určitých stran ohrožována rostoucími pokusy o redefinici samotné instituce manželství prostřednictvím relativismu, efemérní kultury a chybějící otevřenosti k životu.*“

Papež František neskrýval své znepokojení ze šířícího se ducha individualismu, který je úrodnou půdou pro nárůst lhostejnosti, cynismu a zbabělosti. S lidmi se nakládá jako se zbožím, panuje všeobecný nezájem o bližního i celé lidstvo. Papež tak přešel k problematice migrace, které věnoval nejobsáhlejší část své promluvy. Masový jev, který v loňském roce zasáhl zejména Evropu, a nevyhnutelný strach, který jej doprovází. Petrův nástupce jej nahlédl z biblické perspektivy:

„Celá Bible vypráví příběh o putujícím lidstvu, protože bytí v pohybu je člověku vlastní. Tento příběh se skládá z mnoha migrací. Některé z nich uzrály díky vědomí na právo svobodné volby, jiné byly diktovány vnějšími okolnostmi. Od vykázání z pozemského ráje po Abrahamovu pouť do zaslíbené země, od vyprávění knihy Exodus po babylonské vyhnanství vykresluje Písmo svaté námahu a bolesti, touhy a naděje podobné těm, které dnes prožívají tisíce lidí na pochodu.“

Se stejným úsilím jako kdysi Mojžíš hledají dnešní migranti „zemi oplývající mlékem a medem“, kde by mohli žít ve svobodě a míru. Nutí je k tomu hrůza válek, pronásledování z náboženských důvodů, sociální i politická nestabilita a také hlad, který ještě dnes zabíjí miliony dětí ročně. Je bolestné, že mnohých z nich se netýká smluvně založený systém mezinárodní ochrany.

„Jak v tom všem nevidět důsledek oné „odpisové kultury“, která ohrožuje člověka a obětuje muže i ženy modlám zisku a konzumu? Je vážné, pokud uvykáme těmto stavům chudoby a nouze i dramátům mnoha lidí, která se pro nás stávají normalitou. Lidé už nejsou vnímáni jako základní hodnota, vyžadující úctu a obranu. Zejména pak, pokud jsou chudí a zdravotně postižení, pokud se ještě k ničemu nehodí – jako nenarozené děti – anebo pokud už se k ničemu nehodí – jako staří lidé.“

Je tedy zapotřebí společného úsilí, které by rozhodně zvrátilo zmíněnou skartační kulturu, urážející lidský život. Nesmí být obětovány další životy kvůli chybějícím zdrojům či nedostatku politické vůle, vyzýval papež v souvislosti s plánovanou první vrcholnou světovou schůzkou OSN, která se v květnu bude věnovat humanitární krizi.

„Bohužel, dnes stejně jako tehdy, slyšíme Judův hlas, který našeptává, abychom prodali vlastního bratra (Gn 37,26-27). Je to arogance mocných, kteří manipulují se slabými a mění je na předměty svých sobeckých cílů či strategických a politických kalkulů. (...) V této souvislosti opět opakuji výzvu, aby se zastavilo obchodování s lidmi, které z člověka – zejména slabého a bezbranného – činí pouhé zboží.“

Většinu příčin migrace už bylo možné dávno řešit, pokračoval papež, a tak zabránit četným pohromám či přinejmenším zmírnit jejich nejkřutější následky. Také dnes ještě lze zabránit tragédii, dříve, než bude příliš pozdě, naléhal František.

*„To by však znamenalo **zpochybnit ustálené zvyky a praxi – počínaje problematikou, spojenou se zbrojním obchodováním, přes těžbu nerostných surovin a získávání energií, po investice, finanční politiku a rozvojovou pomoc až po vážnou metlu, jakou je korupce.**“*

Papež, který nedávno – a zcela ojediněle – přijal cenu Karla Velikého za podporu evropských hodnot, pak oslovil zejména diplomaty z evropských zemí, ačkoli neopomenul zmínit vyhrocený migrační pohyb na hranicích Spojených států mexických a amerických.

„Evropa byla v loňském roce zainteresována obrovským přílivem uprchlíků, z nichž mnozí během cesty našli smrt. Tato dosud nevídaná situace neměla obdoby ani v závěru druhé světové války. Mnozí migranti pocházející z Asie a Afriky spatřují v Evropě oporu pro její princip rovnosti vzhledem k právům a pro hodnoty vepsané do přirozenosti každého člověka,

jakými je nezadatelná důstojnost a rovnost každého člověka, láska k bližnímu bez rozdílu původu a příslušnosti, svoboda svědomí a solidarita s bližními.“

Masivní vylodování na březích starého kontinentu – pokračoval papež - jak se zdá, otřásá systémem přijímání, který byl pracně vybudován na troskách druhé světové války a dosud je majákem lidskosti, ve kterém lze hledat oporu. Vzhledem k impozantnímu přílivu a k nevyhnutelným problémům, jež jsou s ním spojeny, vyvstalo nemálo otázek, které se týkají reálných možností přijímání a adaptace lidí, modifikace kulturních a sociálních struktur přijímajících zemí, jakož i nového definování geopolitické vyváženosti některých regionů. Podobně důležité jsou obavy o bezpečnost, které jsou značně vyhoceny šířící se hrozbou mezinárodního terorismu.

„Nynější migrační vlna, jak se zdá, podkopává základy onoho „humanistického smýšlení“, které Evropa miluje a brání. Nelze si nicméně dovolit ztrátu hodnot a principů lidskosti, respektu k důstojnosti každého člověka, subsidiarity a vzájemné solidarity, jakkoli se mohou v určitých historických momentech stát obtížně snesitelným břemenem. Rád bych nicméně zdůraznil svoje přesvědčení, že Evropa, podporovaná svým obrovským kulturním a náboženským odkazem, bude mít nástroje na obranu ústředního postavení člověka a nalezne spravedlivou rovnováhu dvojí morální povinnosti, totiž bránit práva svých občanů a zaručovat pomoc a přijímání migrantů.“

Papežovu chválu si poté vyslechli zástupci zemí, které důstojně přijaly uprchlíky a neuzavřely své hranice – v první řadě Libanon a Jordánsko, ale také Turecko, Řecko a Itálie. Je důležité, aby tyto státy nezůstaly osamoceny v řešení probíhající migrační krize, připomenul římský biskup, a varoval před individualistickými postoji jednotlivých zemí, které nevyhnutelně dopadají na celé mezinárodní společenství. Migrace s sebou nese rovněž závažné kulturní problémy, dodal.

*„Při řešení migrační otázky totiž nelze přehlížet kulturní souvislosti, počínaje těmi, které se pojí s náboženskou příslušností. Extremismus a fundamentalismus má úrodnou půdu nejenom v účelovém využívání náboženství k mocenským cílům, ale také v absenci ideálů a ztrátě identity – včetně té náboženské, jež dramaticky doléhá na takzvaný Západ. Tato **prázdnota rodí strach, který nutí vidět ve druhém hrozbu a nepřítele, uzavírat se do sebe a opevňovat se v předpojatých pozicích.** Migrační fenomén tedy klade seriózní kulturní otázku, jejíž odpovědi se nelze vyhnout. Přijetí proto může být vhodnou příležitostí k novému porozumění a otevření horizontů jak pro toho, kdo je přijímán a má povinnost respektovat hodnoty, tradice a zákony komunity, která ho přijímá, tak pro samu komunitu, která je povolána zhodnotit to, čím může každý imigrant prospět celé komunitě. V této souvislosti Svätý stolec obnovuje svůj závazek na ekumenickém a mezináboženském poli, pokud jde o navazování upřímného a poctivého dialogu, který vyhodnotí zvláštnosti a identitu každého a usnadní harmonické soužití všech sociálních složek.“*

Uplynulý rok nicméně na mezinárodním poli přinesl také leccos dobrého, řekl papež s poukazem na dohodu o iránském jaderném programu a pařížskou klimatickou konferenci. V ohledu na posledně jmenovaný summit papež upozornil, že nyní bude zásadní přetlumočit dobrou předsevzetí v účinné závazky a nastolit „kulturu péče o stvořený svět“. Svätý otec vyjádřil potěšení nad nedávnými volbami ve Středoafričské republice, mírovými jednáními v Kolumbii a kyperským pokusem o znovusjednocení. Již první dny tohoto roku však naznačují, že nebude chybět napětí, mimo jiné spojené s vleklým konfliktem v Sýrii.

„Je stále zjevnější, že pouze společný a sdílený politický zásah bude moci zastavit šíření extremismu a fundamentalismu, s jejich důsledky teroristického ražení, které si vyžádaly nespočetné oběti v Sýrii, Libyi i jiných zemích, kupříkladu Iráku a Jemenu.“ Papež rovněž připomenul procesy smíření v Burundi, Konžské demokratické republice i Jižním Súdánu. Kéž tento rok přinese definitivní ukončení konfliktu ve východních oblastech Ukrajiny, přál si papež na závěr.

"Avšak největší výzva, která nás očekává, je přemáhat lhostejnost, a tak společně zjednávat pokoj – tedy dobro, o které máme stále usilovat.

A to zejména v zemi, ve které Bůh našel zalíbení a vyvolil ji, aby všem ukázal tvář svého milosrdenství, zakončil papež František svou novoroční promluvu k diplomatickému sboru.

Dodejme, že Svatý stolec v současné době udržuje diplomatické vztahy se 180 státy, Evropskou unií, Suverénním řádem maltézských rytířů a stálou misí Státu Palestina. Jak papež s potěšením poznamenal, stále více diplomatů sídlí v Římě, což projevuje rostoucí zájem mezinárodního společenství o diplomatickou činnost Svatého stolce. Jeho důkazem jsou rovněž uzavírané mezinárodní smlouvy, které se vloni týkaly čtyř zemí – Itálie a USA (v daňové oblasti), Státu Palestina a Demokratické republiky Východní Timor.

Kázání z Domu sv. Marty

12.1.2016

O zápasu s Bohem v modlitbě

Vatikán. Modlitba činí zázraky, brání srdce před zatvzeleností a zapomněním na slitovnost - poznamenal papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. „Modlitba věřících proměňuje církev“ – dodal. „Nikoli my papežové, biskupové a kněží, nýbrž svatí posouvají církev kupředu.“

Můžeme být věřící a přitom pod popelem soudů a vyhocených kritik nemít slitování. Příběh, který podává dnešní biblické čtení (1 Sam 1,9-20), komentované papežem, je toho zářným příkladem. Jeho protagonisty jsou Anna, žena, kterou trápí neplodnost a která v slzách úpěnlivě prosí Boha, aby jí dal syna; a kněz Eli, který ji zdálky z křesla u veřejí před branou do svatyně ledabyle pozoruje.

Scéna, kterou popisuje první kniha Samuelova, nejprve podrobně uvádí slova, která pronáší Anna, a potom myšlenky kněze, který nic neslyší, ale s plytkou škodolibostí cejchuje šepot ženy jako projev opilosti. Tato žena, jak se později ukáže, si však svým usedavým pláčem vyprosila u Boha kýžený zázrak.

„»Anna totiž mluvila ve svém srdci, pouze rty se jí pohybovaly, hlas ale nebyl slyšet.« Je to odvaha věřící ženy, která ve svojí bolesti a slzách prosí Pána o milost. V církvi je mnoho takových dobrých žen, mnoho! Jdou a modlí se jako by šlo o sázku. Pomysleme jen na velkou světici Moniku, která svému synovi, svatému Augustinovi dokázala vyprositi milost obrácení svými slzami. Je mnoho takovýchto žen.“

Kněz Eli je „ubohý muž“, k němuž – přiznává dále František – „cítím určitou sympatii, protože i v sobě nacházím vady, které mne k němu přibližují a umožňují mi dobře mu rozumět. S jakou snadností posuzujeme lidi, s jakou snadností opomíjíme respekt a neptáme se: »Co se děje v jeho srdci? Nevím. Raději tedy mlčím«. **Když srdci chybí slitovnost, vždycky smýšlí špatně a nerozumí tomu, kdo se v bolesti a soužení modlí a svěřuje se Pánu.**“

„Tuto modlitbu poznal Ježíš v Getsemanské zahradě, když v úzkosti a soužení začal potit krev. Nevyčítal to Otci (ale řekl): »Chceš-li Otče, odejmi to ode mne, ať se však stane tvá vůle« (srov. Lk 22,42-44). Ježíš odpověděl stejně jako tato žena: mírností. Někdy se modlíme, prosíme Pána, ale často neumíme dojít až k onomu zápasu s Pánem, k slzám a k prosbě o milost.“

Papež pak zavzpomínal na příběh jistého muže z Buenos Aires, jehož devítiletá dcera byla v nemocnici na pokraji života a který šel v noci k Panně Marii z Lujan a strávil celou noc před

branou svatyně, aby prosil o milost uzdravení. Na druhý den ráno, když se vrátil do nemocnice, našel dcerku uzdravenou.

„Modlitba činí zázraky. Působí zázraky také křesťanům ať laikům či kněžím a biskupům, kteří ztratili slitovnost. Modlitba věřících proměňuje církev. Nikoli my, papežové, biskupové, kněží a řeholnice posunujeme církev kupředu, nýbrž svatí! A svatí jsou takoví jako ona žena. Svatí jsou ti, kdo mají odvalu věřit, že Bůh je Pán a může učinit všechno.“

Generální audience

13.1.2016

Boží jméno je milosrdenství

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes začínáme katecheze o *milosrdenství z biblické perspektivy*, abychom se učili milosrdenství nasloucháním toho, co nás Bůh sám učí svým Slovem. Začínáme *Starým zákonem*, který nás připravuje a přivádí k plnému zjevení Ježíše Krista, ve kterém se kompletně zjevuje Otcovo milosrdenství.

V Písmu svatém je Hospodin prezentován jako „*Bůh milosrdný*“. Je to Jeho jméno, kterým nám takřikajíc zjevuje svoji tvář a svoje srdce. On sám, jak vypráví kniha Exodus, se zjevil Mojžíšovi a takto se definoval: „*Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný*“ (Ex 34,6). Také v dalších textech nacházíme tutéž formulaci v různých variantách, ale důraz je vždycky položen na milosrdenství a lásku Boha, který v odpouštění nikdy neochabuje (srov. Gn 4,2; JI 2,13; Žl 86,15; 103,8; 145,8; Neh 9,17). Podívejme se společně na tato jednotlivá slova Písma svatého, která k nám promlouvají o Bohu.

Pán je „*milosrdný*“. Toto slovo evokuje jemnocit matky ve vztahu k dítěti. Hebrejský výraz použitý v Bibli skutečně odkazuje k útrobám nebo také k mateřskému lůnu. Tento obraz tedy naznačuje, že Bůh se ve vztahu k nám *dojímá a jhne* jako matka, když bere do náruče svoje dítě a přeje si jedinečně milovat jej, chránit, pomáhat mu a dát mu všechno, i sebe samu. Takovýto obraz plyne z tohoto výrazu. Je to tedy láska, kterou lze definovat významem „niterná“.

Dále je psáno, že Hospodin je milostivý v tom smyslu, že prokazuje milost, soucit a ve své velikosti se sklání nad tím, kdo je slabý a ubohý; **je stále připraven přijímat, chápat a odpouštět**. Je jako otec v podobenství, které podává Lukášovo evangelium (15, 11-32): otec, který se neuzavírá do roztrpčenosti nad tím, když jej mladší syn opustil, ale naopak stále jej očekává – vždyť jej zrodil – a potom mu vychází v ústrety, objímá ho a ani jej nenechává dokončit jeho zpověď – jako by mu položil ruku na ústa – tak obrovská je láska a radost z toho, že jej znovu našel; a potom si nechá zavolat také staršího syna, který je rozhořčen a nechce oslavovat, přebýval sice stále doma, ale žil spíše jako služebník než jako syn. Přece se však otec sklání i k němu, vybízí ho, aby vstoupil, snaží se otevřít jeho srdce lásce, aby nebyl nikdo vyloučen ze slavnosti milosrdenství. Ano, milosrdenství je slavnost.

O tomto milosrdném Bohu je také řečeno, že je „*shovívavý*“, doslova „*dlouhého rozsahu*“, tedy *širokého rozsahu co do velkodušnosti a schopnosti strpení*. Bůh dovede čekat, Jeho čas není časem netrpělivých lidí; je jako moudrý rolník, který umí čekat a nechává dobré setbě čas k růstu, navzdory koukolu (srov. Mt 13,24-30).

A nakonec se Pán prohlašuje „*velmi laskavým a věrným*“. Jak krásná je tato definice Boha! Tady je všechno. Bůh je totiž veliký a mocný, ale tato velikost a moc se vyjadřují láskou k nám, kteří jsme tolik nepatrní a tolik neschopní. Slovo „*láska*“, které je tady použito, poukazuje na *cit, milost a dobrotu*. Není to láska z televizního seriálu.. Je to láska, která činí první krok a která nezávisí na lidských zásluhách, nýbrž na nezměrné nezištnosti. Je to božská pečlivost, kterou nic nemůže zastavit, ani hřích, protože dovede jít za hřích, přemoci zlo a odpustit.

„Věrnost“ bez hranic je posledním slovem zjevení Boha Mojžíšovi. Věrnost Boha se nikdy nevytrácí, protože Pán je Strážce, který - jak praví 121. Žalm - nespí, ale nepřetržitě nad námi bdí, aby nás vedl k životu:

„Nedopustí, aby se tvá noha zvrtila - říká tento Žalm - nebude dřímat tvůj strážce. Ano, nebude dřímat a spát Izraelův strážce. [...] Hospodin tě bude střežit ode všeho zlého, střežit bude tvou duši. Hospodin bude střežit tvůj odchod i příchod nyní i na věky“ (Žl 121,3-4.7-8).

A tento milosrdný Bůh je věrný ve svém milosrdenství. Pavel říká pěkně: Pokud nejsi Bohu věrný, On věrným zůstává, protože nemůže zapřít sám sebe (srov. 2 Tim 2,13). A proto je Bůh naprosto a vždycky věrohodný. Trvale a spolehlivě přítomný. V tom je jistota naší víry. V tomto Svatém roce milosrdenství se proto svěřme zcela Jemu a zakoušejme radost z toho, že jsme milováni „*Bohem milosrdným a milostivým, shovívavým, velmi laskavým a věrným.*“

14.1.2016

Mějte odvahu jít proti proudu - píše papež dětem

Vatikán. Svatý rok je slavnost, ke které Ježíš zve všechny bez rozdílu - píše papež František ve zvláštním poselství adresovaném starším dětem ve věku 13 - 16 let, kterým je v rámci Svatého roku milosrdenství věnována IV. neděle velikonoční.

„Neexistují hranice či vzdálenosti, které by mohly zabránit Otcově milosrdenství, aby dospělo až k nám a projevilo se mezi námi,“ zdůrazňuje Svatý otec. Vybízí chlapce a děvčata, aby využili Svatého roku a uvědomili si, co znamená být Božími dětmi. „Chtěl bych vás zavolat jednoho po druhém, zavolat vás jménem, jak to Ježíš činí každý den...“ - píše papež. - Vysvětluje dále, že **Jubilejní rok se nazývá svatým proto, aby se celá naše existence stávala svatou.** Jubileum je zároveň slavností, k níž jsou zváni všichni bez rozdílu. „Proto jsem si přál prožít s vámi dny modlitby a slavnosti. Očekávám, že vás mnoho přijede letos v dubnu,“ vybízí František.

Jubileum starších školních nese motto „Růst v milosrdenství jako Otec“. Jak Svatý otec vysvětlil, znamená to mít odvahu ke konkrétní a nezištné lásce, být odvážný v rozhodnutích a budovat každý den svět pokoje.

Dnešní dobu charakterizují hluboké změny, všechno se zdá možné i nemožné zároveň, dodává František. Vybízí chlapce a děvčata, aby **zůstali pevní ve víře a v naději, aby důvěřovali Pánu, který dává odvahu jít proti proudu, vsadit na velké ideály a velké věci.** „My křesťané jsme nebyli Pánem vyvoleni pro maličkosti, jděte vždy dál, směřujte k velkým věcem,“ pobízí papež.

František se obrací také přímo k těm, kdo žijí ve válečných konfliktech, v krajní nouzi a opuštěnosti, s povzbuzením, aby neztráceli naději, protože Pán s nimi má své velké plány. Ujišťuje je také, že jejich vrstevníci se za ně modlí. „Nevěřte slovům nenávisti a teroru, která se často opakují, snažte se budovat nová přátelství,“ povzbuzuje František. „Budte odvážní a jděte proti proudu, buďte přáteli Ježíše, který je Kníže pokoje (srov. Iz 9,6), v němž všechno mluví o milosrdenství“ (*Misericordiae Vultus*, 8).

V závěru papež podotýká, že ačkoli všichni nebudou moci přijet do Říma, Jubileum je pro každého a bude se slavit také v místních církvích. „Nepřipravujte si jen batůžky a transparenty, ale především své srdce a mysl. Dobře se zamyslete nad touhami, které předložíte Ježíši ve svátosti smíření a v eucharistii, kterou budeme společně slavit. Až budete procházet Svatou branou, pamatujte na to, že se snažíte učinit svůj život svatý, sytit se evangeliem a eucharistií, které jsou Slovem a Chlebem života, abyste mohli budovat spravedlivější a bratrštější svět,“ končí papež František poselství starším školním dětem.

Papež: Naším vítězstvím je víra

Vatikán. Víra vždycky vítězí, protože mění ve vítězství i prohru. Není však žádnou magií, nýbrž osobním vztahem k Bohu; nelze se ji naučit v knihách, je Božím darem, o který nutno prosit. Tak lze shrnout dnešní kázání papeže Františka při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Liturgické čtení z první knihy Samuelovy (4,1-11) vypráví o porážce Božího lidu Filištány. Došlo k velkému krveprolití, lid ztratil všechno. „Co vedlo k této porážce?“ – ptal se papež na úvod a odpověděl: „Lid se vzdálil od Hospodina, zesvětštl a uctíval idoly. Putoval do svatyně v Silo, ale jen z jakéhosi kulturního zvyku. Lidé ztratili synovský vztah k Bohu. Neklaněli se Bohu. A Hospodin je ponechal samotné. Dokonce Hospodinovu archu užili k bitvě ve snaze zvítězit jako by byla nějakou magickou věcí. „V Hospodinově arše – připomněl papež – byl uložen Zákon. Ten však oni nedodržovali a vzdálili se od něho. Neměli k Hospodinu osobní vztah.“

Zapomněli na Boha, který je zachránil. A byli poraženi: 30 tisíc vojáků padlo, Hospodinova archa byla ukořistěna a dva Eliho synové, delikventní kněží vydávající na lidu ve svatyni v Silo, byli zabiti. Byla to naprostá porážka,“ konstatoval papež. „Tak končí lid, který se vzdalí od Boha. Má svatyni, ale srdcem není u Boha, neumí se klanět Bohu. - **Věříš v Boha, ale poněkud mlhavého a vzdáleného Boha, kterého nepouštíš do svého srdce a jehož přikázání nedodržuješ. A to je porážka!**“ Naproti tomu dnešní evangelium (Mk 1,40-45) mluví o vítězství – pokračoval papež:

„Onehdy přišel k Ježíši jeden malomocný, který jej prosil na kolenou – tedy gestem adorace – a slovy: »Chceš-li, můžeš mne očistit« vyzývá Pána, jemuž říká: »Jsem zdeptán – každý malomocný byl zdrcen, protože nemohl vést běžný život, byl navždy odepsán a postaven stranou – ty však můžeš tuto porážku proměnit ve vítězství.« To je význam slov »chceš-li, můžeš mne očistit«. »Ježíš s ním měl soucit. Vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: Chci, buď čistý!« (Mk 1,41). Takto jednoduše se tato bitva skončila za pár minut vítězstvím. Ta předchozí trvala celý den a skončila porážkou. Onen muž měl něco, co jej přimělo, aby přistoupil k Ježíšovi a tuto výzvu Mu představil. Měl víru!“

Apoštol Jan říká, že »vítězství, které přemohlo svět, je naše víra« (1 Jan 5,4). Naše víra vždycky vítězí – pokračoval papež:

„Véra je vítězství. Víra. Jako u tohoto muže: »Chceš-li, můžeš to učinit«. Poražení z prvního čtení se k Bohu modlili, přinesli si archu, ale neměli víru. Zapomněli ji. Tento muž měl víru a pokud se prosí s vírou, jak nám sám Ježíš řekl, dávají se hory do pohybu. Jsme schopní přenášet hory. Víra je toho schopna. Sám Ježíš nám řekl: »O cokoli budete prosit Otce ve jménu mém, dá vám. Proste a bude vám dáno, klepejte a bude vám otevřeno« (Jan 16,23; Mt 7,7). Avšak s vírou. A to je naše vítězství.“

Papež pak homilii končil prosbou:

„Prosme Pána, aby naše modlitba byla vždycky zakořeněna ve víře a rodila se z víry v Něho. Milost víry je dar víry. Nelze se ji naučit v knihách. Je to dar, který ti dává Pán, ale pros Jej: »Dej mi víru!«. »Věřím, Pane« - řekl jeden člověk, který prosil Ježíše o uzdravení syna a dodal: »Pomoz mé slabé víře« (Mk 9,24). Prosil s vírou a přišlo uzdravení. Prosme Pána o milost prosit s vírou, být si jisti, že o cokoli Jej prosíme, bude nám dáno; v oné jistotě, kterou nám dává víra. A to je naše vítězství: naše víra.“

„Jaká je má víra v Ježíše Krista?“ Tuto otázku položil papež František při dnešní ranní homilii v kapli Ducha svatého Domu sv. Marty. Petrův nástupce vyšel z dnešního evangelia, aby zdůraznil, že ke skutečnému pochopení Ježíše Krista nesmíme mít uzavřené srdce, nýbrž máme následovat Boha na cestě odpuštění a ponížení. „Víru nelze koupit. Je to dar, který mění život“, učil Svatý otec.

Lidé se všemožně snaží přiblížit k Ježíši a neváhají se vystavit nebezpečí, jen aby mu mohli naslouchat či se jej pouze dotknout, řekl papež František po četbě dnešního evangelia, které vypráví o uzdravení ochrnutého člověka v Kafarnau (Lk7,16). Před domem, kde Ježíš byl, se shromáždilo tolik lidí, že přátelé ochrnutého museli odkrýt střechu a spustit lehátko s nemocným dolů. Měli víru, poznamenal papež. Tutéž víru, jakou měla žena, která se v zástupu lidí snažila dotknout Ježíšových šatů, když šel do Jairova domu. Stejnou víru, se kterou setník žádá o uzdravení svého služebníka. Je to silná a odvážná víra, která si razí cestu kupředu a otevírá srdce, řekl papež František.

Ve vyprávění o uzdravení ochrnutého v Kafarnau, poznamenal dále, Ježíš, v porovnání s počátky svého působení v Nazaretu, činí krok vpřed. Tehdy šel do synagogy a řekl, že byl poslán, aby propustil zajaté a utiskované, slepým navrátíl zrak, vyhlásil milostivé léto, tedy rok odpuštění a přiblížení k Pánu. Jedním slovem, aby otevřel cestu k Bohu. V dnešním příběhu postupuje dál – nejenom uzdravuje nemocné, nýbrž jim také odpouští hříchy:

"Byli tam lidé se zavřeným srdcem, kteří nicméně do jisté míry přijímali skutečnost, že Ježíš uzdravuje. Avšak odpouštět hříchy je cosi mnohem mocnějšího! Ten muž tedy podle jejich soudu zašel příliš daleko! Neměl na něco takového právo, protože hříchy může odpouštět pouze Bůh. Ježíš znal jejich smýšlení. Zeptal se jich snad: Jsem Bůh? Nikoli. Řekl jim: Proč tak ve svém srdci uvažujete? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy, (...) vstaň, vezmi lehátko a jdi domů. To je ten krok vpřed. Ježíš tu začíná mluvit oním jazykem, který v jisté chvíli lidi odradí, včetně některých učedníků...Je to náročný jazyk. Kupříkladu tehdy, když Ježíš zve, abychom jedli Jeho tělo, a tak došli spásy."

Bůh nás přichází uzdravit z nemocí, ale především vysvobodit ze hříchů, spasit a dovést k Otci. Byl poslán proto, aby vydal život za naši spásu. To je však stěžejní pochopitelné – a nejenom pro učitele Zákona. Také někteří učedníci pochybují a chtějí odejít, když se Ježíš projevuje větší než lidskou mocí, aby udílel odpuštění, dával život a obnovoval lidstvo. Ježíš se pak musí ptát své malé skupinky: I vy chcete odejít?

"Víra v Ježíše Krista. Jaká je má víra v Ježíše Krista? Věřím, že Ježíš Kristus je Bůh, Boží Syn? Mění tato víra můj život? Působí tak, aby v mém srdci začalo ono milostivé léto, onen rok odpuštění a přiblížení k Pánu? Víra je dar. Nikdo si víru nezasluhuje a nikdo ji nemůže koupit. Vede mne má víra v Ježíše Krista k pokoření? Neříkám k pokoře, nýbrž k ponížení, lítosti a prosebné modlitbě: Odpust', Pane. Ty jsi Bůh. Ty můžeš odpustit mé hříchy."

Kéž nám Pán dává růst ve víře, prosil papež František. Lidé Ježíše vyhledávali, aby mu naslouchali, protože v jeho slově byla moc a protože nemluvil jako vykladatelé Písma. Následovali jej také kvůli uzdravením a zázrakům, doplnil papež. Avšak poté, co vše uviděli, nakonec odcházeli domů s úžasem a velebili Bohu.

„Chvála. Je důkazem mé víry, že Ježíš Kristus je Bůh mého života a byl poslán, aby mi odpustil. Jestliže v to věřím, jsem schopen velebit Boha, chválit Pána. Tato chvála nemá důvod. Vnuká ji Duch svatý a vede nás, abychom vyslovili: Ty jsi jediný Bůh. Kéž nám Pán dává růst v této víře v Bohu Ježíše Krista, který nám odpouští a nabízí nám milostivý rok. A kéž nás tato víra vede ke chvále."